

[Aksel Larsen.]

landets valutariske stilling, og udsigterne for betalingsbalancen i den kommende tid. I løbet af 1954 er nationalbankens valutastilling forringet med 500 mill. kr., og for 1955 må der under de nugældende forudsætninger regnes med et fortsat betydeligt valutaunderskud.“

Den daværende finansminister udtalte videre, at landets valutabeholdning jo var begrænset, og derefter sagde han:

„Selv om vi således ikke står over for en akut likviditetskrise, er reserveerne så små, at det efter regeringens opfattelse vil være ganske uforvarligt uden modforholdsregler at affinde sig med risikoen for en yderligere betydelig forringelse af valutastillingen.“

Der er altså ikke nogen tvivl om begrundelsen for, at vi fik tøjskatten; det var den, at valutabeholdningen er for lille, at der er udsigt til yderligere forringelse i den kommende tid, og derfor kommer vi til at sætte forbruget ned herhjemme, og da befolkningen ikke frivilligt vil spænde livremmen ind — det har vi erfaring for fra tidligere regeringer i samme situation — så må vi forhøje priserne på de produkter, befolkningen køber, og det kan vi bedst gøre ved at indføre en tøjskat. Det var begrundelsen, og det var samme begrundelse, flertallet i tinget sluttede sig til. Dermed fik vi genoplivet „den lede skat“, vi havde under den anden verdenskrig og besættelsen, og som vi fik afskaffet, omend det kneb, i 1945.

Nu var det jo en midlertidig lov, for så vidt som der var tale om forbrugsbegrænsende foranstaltninger, for det er klart, at de ikke kan gælde evigt; der må vel komme den tid, hvor forbrugsbegrænsende foranstaltninger ikke er nødvendige, og i øvrigt burde alene lovens titel kunne oplyse den nuværende finansminister om, at det ikke var en fiskal lov, men en lov, der tilsigtede at begrænse befolkningens forbrug, for at landet kunne spare valuta.

Da vi nåede frem til 1957, skønnede den trekantede regering imidlertid, at vi ikke

havde fået bedre valutastilling, men snarere en dårligere, og den daværende regering foreslog derfor tøjskatten forlænget sammen med andre forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Den stadig væk daværende finansminister Kampmann udtalte herom den 11. juni 1957 — man kan se det i Folketingstidende 1956-57, 2. samling, sp. 25-26 —:

„Det er først og fremmest den udvikling, der har fundet sted i betalingsforholdene over for udlandet, der gør det påkrævet at gribe ind med nye forholdsregler. Dette forårs valutaudvikling er blevet udlagt på mange forskellige måder, særlig under valgkampen. Jeg skal prøve her at sammenfatte de vigtigste kendsgerninger og præcisere den vurdering af dem, der ligger til grund for de fremsatte lovforslag.

Den mest iøjnespringende kendsgerning er nedgangen i nationalbankens valutareserve. Fra 1. januar til udgangen af maj drejer det sig om 210 mill. kr., og nedgangen har i særlig grad berørt bankens dollarbeholdning, der er halveret i løbet af det sidste år. Det er åbenbart, at en udvikling i denne retning ikke kan få lov at fortsætte.“

Ja, jeg kunne fortsætte med at citere, hvad den daværende finansminister anførte for, at man måtte forlænge tøjskatten, men jeg anser det ikke for nødvendigt. Der er ingen som helst tvivl om, at tøjskattens forlængelse i 1957 blev vedtaget med den motivering: den er gal med valutaen, og derfor må befolkningen spænde livremmen ind, og det kan ske ved, at vi fordyrer beklædningsgenstande og tekstilvarer af enhver art. Naturligvis havde man under de forbrugsbegrænsende foranstaltninger også forskellige andre indirekte skatter, men når vi har koncentreret os om tøjskatten, har det to rimelige årsager. Den ene er den, at hvordan vi end ser på det, er tøj, beklædningsartikler og tekstilvarer nødvendighedsartikler. Det er ikke så godt i Danmark med det klima, vi har, at gå uden tøj, i hvert fald ikke størsteparten af